

TRI SLOBODE POD LUPOM

Prikaz slučajeva kršenja osnovnih ljudskih prava u Srbiji, 8. septembar - 21. septembar 2023. godine

Sloboda izražavanja

Pritisci na novinarku N1 Anu Novaković

Novinarka N1 Ana Novaković našla se na meti napada Vladimira Đukanovića, Dijane Hrkalović i Informer TV nakon izveštavanja sa ročišta u slučaju "Jovanjica" i sa ročišta u postupku protiv redakcije KRIK-a. Đukanović je preko svog naloga na platformi X optužio novinarku da je na ročištu u slučaju Jovanjica "izdavala direktive" okupljenim građanima/kama, iako se na snimku jasno vidi da je novinarka komunicirala sa kamermanom što je sastavni deo novinarskog posla. Sa druge strane, Dijana Hrkalović je tražila odlaganje ročišta u postupku koji ona vodi protiv redakcije portala KRIK, jer nije želela da Ana Novaković prisustvuje ročištu. Hrkalović je optužila novinarku da "vrši linč nad određenim ljudima". Targetiranjem se ugrožava bezbednost novinarku Ane Novaković i ometa njen dalji profesionalni rad, pa se postavlja pitanje ko je zapravo izložen linču?

Premijerka ponovo targetira medije

Premijerka Srbije, Ana Brnabić, ponovo je targetirala nezavisne medije koje je označila kao "tajkunske medije". Ona je na svom nalogu na X platformi brojala "negativne tekstove" o predsedniku Aleksandru Vučiću koji su objavljeni na portalima Danas, Direktno, N1 i Nova.

Sloboda okupljanja

Tuča na ekološkom skupu

Tokom blokade Savskog nasipa došlo je do fizičkog obračuna između jedne učesnice protesta i jedne učesnice u saobraćaju, a tom prilikom aktivistkinja je zadobila lakše povrede glave. Članovi/ce neformalnog udruženja "Savski nasip" organizovali su blokadu puta jer je saobraćaj na tom mestu zabranjen, međutim vlasnici nelegalno izgrađenih vikendica to pravilo ne poštuju. Prilikom blokade jedna žena je autom krenula na okupljene građane/ke i aktiviste/kinje i tom prilikom ušla je u raspravu sa jednom učesnicom blokade, što je na kraju rezultiralo tučom. S obzirom na učestalost napada na aktiviste/kinje raste zabrinutost za njihovo neometano delovanje i bezbednost.

Sloboda udruživanja

Napadnut ekološki aktivista

Miloša Kuvekalovića, ekološkog aktivistu iz “Čuvara Kablara”, **fizički je napao radnik sa gradilišta**. Aktivisti/kinje i građani/ke se protive izgradnji staklenog vidikovca na vrhu planine Kablar kod Čačka i pokušavaju da blokiraju dalje radove, međutim privatno obezbeđenje ih u tome sprečava. Kuvekalovića je napao radnik sa gradilišta, oteo mu je telefon i oborio ga na zemlju. Kako Kuvekalović objašnjava, radnik mu se naknadno izvinio i rekao da je to “morao da uradi”. Ekološki aktivisti/kinje u Srbiji su poslednjih godina vrlo često izloženi fizičkim napadima i zastrašivanju, sa ciljem gušenja njihovog aktivističkog delovanja.

Povređen aktivista Lokalnog fronta

Aktivista “Lokalnog fronta”, **Predrag Voštinić napadnut je u nedelju uveče u Kraljevu**. Njega je sa bicikla oborio vozač automobila novosadskih tablica, a Voštinić je tom prilikom zadobio povrede ruke i glave. Voštiniću su najpre dobacivali iz dva automobila, a nakon što nisu uspeli da ga izguraju sa puta, napadači su se okrenuli na kružnom toku i vratili se kako bi stigli i udarili aktivistu. Napadač je priveden, a u “Lokalnom frontu” veruju da ovaj napad nije bio slučajan. Posebno zabrinjava i informacija da su se među napadačima našli i studenti Policijske akademije. Iz pojedinih opozicionih stranaka poručuju da se ovde radi o **pokušaju ubistva** i pozivaju nadležne organe da adekvatno reaguju i kazne počinioce.

Akivistima Društva za zaštitu i proučavanje ptica Srbije prećeno smrću

Nakon razotkrivanja krivolova na prepelice u Topličkom okrugu, aktivistima Društva za zaštitu i proučavanje ptica Srbije (DZPPS) su preko društvenih mreža upućene pretnje smrću. Iz udruženja pozivaju nadležne da reaguju jer veći broj osoba poziva na ubijanje i fizičko povređivanje aktivista. Pretnje stižu obično od lovaca što je dodatan razlog za uznemirenost i ozbiljno shvatanje pretnji.

MONITORING

Odloženo suđenje za targetiranje novinarkе i građana u Šapcu

U Šapcu je odloženo suđenje okrivljenom Milanu Filipoviću za lepljenje plakata na kojima su targetirani novinarka i građani, zbog toga što se okrivljeni nije pojavio na suđenju. Filipović se tereti za krivično delo ugrožavanje sigurnosti jer je lepio poternice po Šapcu na kojima su slike glavne i odgovorne urednice "Podrinskih" Isidore Kovačević i dva građanina Šapca Aleksandra Mijailovića i Veljka Anđelića. Od ovog slučaja prošlo je već dve godine kada su širom Šapca nakon protesta protiv Rio Tinta osvanule poternice sa likom novinarkе i građana. Isidora Kovačević od tada živi u strahu i neizvesnosti i navodi da već dve godine moli nadležne da rade svoj posao, ali da je to u Srbiji "očigledno nemoguće".

Ukinut pritvor novinaru Milovanu Brkiću

Odlukom Apelacionog suda u Beogradu, novinaru Milovanu Brkiću, ukinut je pritvor, ali mu je izrečena mera zabrane napuštanja stana. Podsećamo, Brkić je u julu mesecu osuđen na 14 meseci zatvora zbog izvršenja krivičnog dela pozivanje na nasilnu promenu ustavnog uređenja na jednom od protesta "Srbija protiv nasilja". Brkić je tokom boravka u zatvoru štrajkovao glađu, a njegovo inače loše zdravstveno stanje je bilo dodatno narušeno. Iako su tekstovi u magazinu "Tabloid" u vlasništvu Milovana Brkića često problematični sa stanovišta novinarskih standarda, tretman i mere primenjene nad Brkićem su zabrinjavajući i predstavljaju opasnost za sve novinare/ke koji u budućnosti mogu postati žrtve torture sistema.

Mišljenja iznesena u ovoj publikaciji ne predstavljaju nužno mišljenja Fondacije Kuća ljudskih prava.

Opinions expressed in this publication do not necessarily represent those of the Human Rights House Foundation.

MONITORING

Suvlasnica “Galensa” izgubila tužbu

Apelacioni sud u Novom Sadu odbacio je tužbu Sanje Petrić, suvlasnice “Galensa” i “Promista”, u kojoj je tražila da joj aktivistkinja Dragana Arsić isplati 800.000 dinara. Petrić je tužila Dragana Arsić za povredu ugleda i pretrpljeni strah zbog protesta protiv ograđivanja dela Nacionalnog parka “Fruška gora”. Dragana Arsić je aktivistkinja pokreta “Odbranimo šume Fruške gore” i protiv nje i dva ekološka udruženja su vlasnici “Galensa”, Nebojša i Sanja Petrić, podneli 5 SLAPP tužbi. Inače, ekološka udruženja protestuju i ukazuju na navodno koruptivne investicije ovih kompanija u zaštićenom području Fruške gore. SLAPP tužbe koje se protiv aktivista podižu imaju za cilj da ih odvrate od aktivne participacije u javnom životu.

Mišljenja iznesena u ovoj publikaciji ne predstavljaju nužno mišljenja Fondacije Kuća ljudskih prava.

Opinions expressed in this publication do not necessarily represent those of the Human Rights House Foundation.